

Toolboxmeeting: Bewust mobiel bellen

Inleiding

Deze toolboxmeeting behandelt het gebruik van de mobiele telefoon. Er wordt zowel ingegaan op de veiligheidsrisico's als het ongewenst en gewenst belgedrag.

Wanneer doet zich dit voor

Medewerkers van loonbedrijven zijn bijna allemaal in het bezit van een mobiele telefoon. Dit kan een privé of een zakelijke telefoon zijn, maar soms ook beide. Met de telefoon kan op de werklocatie op eenvoudige wijze direct met anderen contact gemaakt worden. Inhoudelijk kan een telefoongesprek over de uit te voeren werkzaamheden gaan; dat is een zakelijk gesprek. Daarnaast worden ook tijdens het werk privé gesprekken gevoerd.

De context

Het gebruik van de telefoon tijdens de werkzaamheden brengt diverse risico's met zich mee. Je kunt je moeilijker op het uitvoeren van de werkzaamheden concentreren waardoor er 'per ongeluk' iets mis kan gaan met alle mogelijke gevolgen van dien. Met name bij het bedienen van machines en tijdens het deelnemen aan het verkeer kunnen door de afleiding van een telefoongesprek ernstige ongevallen ontstaan.

Anderzijds kunnen met behulp van een mobiele telefoon natuurlijk wel snel werkafspraken met de thuisbasis gemaakt worden, of de noodzakelijke hulpdiensten bij een ongeval ingeroepen worden.

Als de telefoonkosten door de werkgever vergoed worden, dan kan hij eisen stellen aan het privé-gebruik. Naast de verloren werktijd die een privé-gesprek hem kost, kan de fiscus een aantoonbaar bewijs verlangen dat de telefoongesprekken voornamelijk zakelijke gesprekken betreffen.

De relevante wetgeving over het gebruik van een mobiele telefoon is:

- **De Arbowetgeving:** eist goede communicatiemogelijkheden bij werkzaamheden op afgelegen werkplekken of bij het alleen werken, zodat de juiste hulp bij een ongeval ingeroepen kan worden. Met een mobiele telefoon kan dat. Maar ook mogen de werkzaamheden niet door een telefoongesprek verstoord worden zodat een gevaarlijke situatie ontstaat.
- **De Wegenverkeerswet:** verbiedt het niet handsfree mobiel bellen in een motorvoertuig; dit geldt dus ook voor mobiele kranen en landbouwtrekkers. Het alleen al vasthouden van een mobiele telefoon tijdens het rijden (sms-en of een telefoonnummer opzoeken) is zelfs strafbaar gesteld.

De verantwoording voor het (veilig) gebruik van de mobiele telefoon is als volgt;

- **De werkgever:** bepaalt op welke wijze er met de mobiele telefoon omgegaan moet worden. In gedragsregels geeft hij dit duidelijk aan (privé en zakelijk gebruik) en hij zorgt, indien nodig, voor een handsfree uitrusting voor het bellen tijdens het rijden op de openbare weg.
- **De werknemer:** moet zich aan de gemaakte afspraken houden; niet onnodig bellen en zorgen dat een telefoongesprek geen (extra) gevaar voor de uit te voeren werkzaamheden is.
- **De fabrikant:** moet zijn telefoon conform de geldende productie richtlijnen maken zodat o.a. tijdens het gebruik geen storingen aan andere (draadloze) apparatuur veroorzaakt wordt.

De knelpunten

De knelpunten die zich voordoen bij het mobiel bellen zijn in twee categorieën in te delen, n.l.:

1. Veiligheidsrisico's.
2. Ongewenst persoonlijk belgedrag.

De veiligheidsrisico's richten zich op het onveilig gebruik van de telefoon tijdens de werkzaamheden en het belgedrag richt zich op de economische aspecten van de bedrijfsvoering van een loonbedrijf.

De veiligheidsrisico's

- Met in één hand een telefoon wordt het bedienen van een voertuig of een machine onaanvaardbaar gevaarlijk. Een klein foutje is dan snel gemaakt.
- Tijdens het bedienen van een machine kun je je niet meer volledig op het werk concentreren. Ook al is dit via een handsfree carkit; je bevindt je eventjes niet meer op de werkplek. Een verkeerde inschatting van de werkelijke situatie kan leiden tot een bedieningsfout.
- Even snel een sms-bericht lezen en tegelijk je machine bedienen of op een bouwterrein rondlopen kan je onverwachts in een gevaarlijke situatie brengen.
- Blootstaan aan elektromagnetische straling. De mogelijke risico's hieraan zijn tot nu toe in de praktijk nog niet voldoende aantoonbaar gemaakt. Uit testen in een laboratorium zijn bij blootstellingen aan een vermogen tussen de 0,5 en 2 Watt (per kilo hersencellen) wel schadelijke invloeden op de hersencellen aangetoond. Een gemiddelde mobiele telefoon meet maximaal 1 Watt.

Ongewenst persoonlijk belgedrag

- Tijdens je werk onnodig bellen, gesprekken ontvangen of te lange gesprekken voeren waardoor je werkzaamheden vertraging ondervinden.
- Een zakelijke telefoon te veel voor privé-gesprekken gebruiken, extra financiële kosten voor het bedrijf en de fiscus kan uiteindelijk sancties treffen.

De uitvoering

Door bewust om te gaan met het gebruik van de mobiele telefoon kunnen veel problemen voorkomen worden. Denk hierbij aan de volgende aandachtspunten:

- Stop de bediening van een machine of de besturing van een voertuig tijdens het niet handsfree bellen. Geef, als je gebeld wordt, aan dat je eerst een veilige situatie gaat opzoeken om verder te praten.
- Houd het gesprek via een handsfree carkit zo kort mogelijk en stop, waar mogelijk, de werkzaamheden die veel concentratie vereisen.
- Bel zo veel mogelijk in pauzes en spreek af dat je ook binnen die periode gebeld wilt worden.
- Lees en maak sms-berichten niet tijdens het bedienen van machines en in de omgeving daarvan.
- Beperk de blootstelling aan de elektromagnetische straling door zoveel mogelijk gebruik van de handsfree carkit te maken.
- Privé-gesprekken horen niet bij je werkzaamheden thuis, beperk dit tot de hoogst noodzakelijke. Dit zowel op een zakelijke als op je eigen telefoon.

De voordelen van het bewust omgaan met de mobiele telefoon

- Duidelijke scheiding tussen je daadwerkelijke werkzaamheden en de externe communicatie.
- Betere concentratie op je werkzaamheden waardoor de kans op foutieve handelingen die tot een ongeval kunnen leiden, vermindert.
- Een voor de fiscus goed aantoonbaar financieel 'belbeleid'.

Een paar belangrijke aandachtspunten

- Bel tijdens het rijden met een machine of voertuig met een handsfree carkit.
- Houd de gesprekken zo kort en duidelijk mogelijk.
- Bedien nooit een machine of voertuig met een telefoon in de hand.
- Pleeg geen onnodige (pivé) telefoongesprekken.

Toelichting bij de PowerPoint presentatie

Waar nodig wordt hieronder aanvullende informatie bij de afzonderlijke dia's van de PowerPoint presentatie gegeven. Op pagina 1 t/m 3 is de feitelijke informatie over dit onderwerp al gegeven.

Dia 2

- Dit zijn de onderwerpen van deze presentatie.

Dia 3

- Bijna alle medewerkers zijn in het bezit van een mobiele telefoon. Deze toolboxmeeting gaat voornamelijk over het gebruik hiervan. Dit kan een toestel van de zaak zijn, maar ook een privé toestel.

Dia 4

- Het gebruik van de telefoon veroorzaakt risico's (deze worden samengevat genoemd), maar heeft ook voordelen.
- Als de telefoon niet voldoende aantoonbaar voor het zakelijk bellen gebruik wordt, kan de belastingdienst de fiscale vergoeding terugvragen of niet verlenen.

Dia 5

- Zoals zoveel zaken wordt het juiste gebruik van een telefoon niet letterlijk in de Arbowet genoemd. Maar de algemene eis "een zo veilig mogelijke werkplek" heeft natuurlijk ook betrekking op het gebruik van een mobiele telefoon (het oproepen van hulp wordt in een aparte toolboxmeeting behandeld).
- In de Wegenverkeerswet is wel een artikel opgenomen over het niet handsfree bellen. Dit geldt ook voor hydraulische graafmachines, landbouwtrekkers e.d. als deze op de openbare weg rijden. De politie kan hiervoor een proces-verbaal maken.

Dia 6

- In Europa zijn er Richtlijnen (dit is een onderdeel van de EU-wetgeving) waarin producteisen gegeven worden over de mobiele telefoon. Dit heeft met name betrekking op de elektromagnetische straling; een telefoon mag bijvoorbeeld geen storing aan andere apparatuur veroorzaken.

Dia 7

- Het gebruik van de telefoon kan deze twee knelpunten veroorzaken, hierover moeten dus goede voorschriften (afspraken) gemaakt worden.

Dia 8

- Telefoongesprekken tijdens de werkzaamheden of het rijden zorgen altijd voor een afleiding van de feitelijke werkzaamheden. Bij handsfree bellen is dit minder omdat je fysiek dezelfde handelingen kunt blijven maken, maar je wordt toch afgeleid.

Dia 9

- Het sms-en veroorzaakt nog grotere gevaren omdat hier ook nog het kijken naar het toestel bijkomt, zowel bij het zenden als bij het ontvangen van sms-berichten.
- Er zijn aanwijzingen dat het langdurig blootstaan aan de elektromagnetische straling schadelijk voor de hersencellen is. Het DNA kan veranderen waardoor een ziekte zoals kanker kan ontstaan. Dit kan nog niet keihard aangetoond worden, daarom zijn er nog geen maatregelen door de overheid voorgeschreven.

Dia 10

- Iemand kan de gewoonte hebben regelmatig te bellen of veel gesprekken te ontvangen die niets met het werk te maken hebben. Dit is natuurlijk ongewenst.
- Te veel (privé) bellen op kosten van de zaak zijn onnodige kosten. De fiscus kan hiervoor zelfs (beheers)maatregelen eisen.

Dia 11

- Het telefoneren moet bewust gedaan worden. Hiervoor moet een geschikt moment gekozen worden. Het moet niet vanzelfsprekend zijn dat er tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden gebeld wordt.

Dia 12

- Voor het sms-en geldt de opmerking bij dia 11 nog sterker.
- Maak tijdens het werk alleen de hoogst noodzakelijke privé-gesprekken, ook met de privé telefoon.

Bewust mobiel bellen

2

Inhoud

- Gebruik van de mobiele telefoon
- Relevante wetgeving
- Verantwoordelijkheden
- Knelpunten
- Veiligheidsrisico's
- Ongewenst belgedrag
- Verbetering belgedrag

3

Gebruik mobiele telefoon

- Bijna iedereen heeft een telefoon:
 - privé telefoon
 - zakelijke telefoon
- Beide worden tijdens het werk gebruikt.

4

CUMELA
CONTRACTOR
UNIVERSITEIT
MAGAZIJN

Gebruik mobiele telefoon

- Kan risicovol zijn tijdens:
 - machinebediening
 - werkzaamheden in bouwput
 - het rijden over de weg
- Ook voordelen; inroepen van hulp, direct contact met thuisbasis.
- Fiscus kan eisen stellen aan vergoeding.

PC
PROMOTIE
RUBRIEK

VORDE TERMIN VAN DEELLEN

5

CUMELA
CONTRACTOR
UNIVERSITEIT
MAGAZIJN

Relevante wetgeving

- **Arbowet:**
 - Goede communicatiemiddelen op afgelegen werkplekken.
 - Het telefoneren mag tijdens de werkzaamheden geen (extra) gevaar veroorzaken.
- **Wegenverkeerswet:**
 - Verbiedt het niet handsfree bellen op de openbare weg.

PC
PROMOTIE
RUBRIEK

VORDE TERMIN VAN DEELLEN

6

CUMELA
CONTRACTOR
UNIVERSITEIT
MAGAZIJN

Verantwoordelijkheden

- **Werkgever:**
 - Bepaalt het beleid over mobiel bellen.
- **Werknemer:**
 - Mag niet onnodig bellen.
 - Moet veilig bellen.
- **Fabrikant:**
 - Moet telefoons conform de regelgeving produceren.

PC
PROMOTIE
RUBRIEK

VORDE TERMIN VAN DEELLEN

7

CUMELA
CONSTRUCTION UNIVERSITY
 MAASTRICHT

Knelpunten

- **Veiligheidsrisico's :**
 - Het onveilig gebruik tijdens de werkzaamheden.
- **Ongewenst belgedrag:**
 - De economische aspecten van de bedrijfsvoering.

IPG | Groene ruimte
Waar denken we aan?

8

CUMELA
CONSTRUCTION UNIVERSITY
 MAASTRICHT

Veiligheidsrisico's

Met de telefoon in één hand de machine bedienen.

Niet handsfree op de weg.

Minder geconcentreerd op de feitelijke werkzaamheden.

IPG | Groene ruimte
Waar denken we aan?

9

CUMELA
CONSTRUCTION UNIVERSITY
 MAASTRICHT

Veiligheidsrisico's

- SMS lezen veroorzaakt gevaarlijke omstandigheden.

- Elektromagnetische straling.

IPG | Groene ruimte
Waar denken we aan?

10

Ongewenst belgedrag

- Onnodig bellen en gesprekken ontvangen waardoor vertraging ontstaat.
- Te veel privé bellen met een zakelijk toestel.

11

Verbetering belgedrag

- Telefooneer niet tijdens het bedienen van een machine.
- Houd de gesprekken kort, ook bij handsfree.
- Gebruik de pauzes als belmoment.

12

Verbetering belgedrag

- SMS op veilige plekken
- Onderscheidt privé en zakelijk.

13

Voordelen van bewust telefoongebruik

- Duidelijke scheiding van het bellen en je werkzaamheden.
- Verkleint de kans op het ontstaan van ongevallen.
- Goed aantoonbaar financieel beleid.

14

Belangrijke aandachtspunten

- Bel handsfree tijdens het rijden.
- Houd de gesprekken kort en zakelijk.
- Bedien een machine niet met de telefoon in één hand.
- Pleeg geen onnodige (privé) telefoongesprekken.